

ként személyesen tart szemlét a városban. A választás elnöke *Petrás Károly* árvaszéki elnök. A szavazás 9 órakor kezdődött és példás rendben folyt. 11 órakor a szavazatok aránya ez: Béla Henrik 281, Stur Károly 38. Délben 12 órakor 494, Stur 99. A magyarság győzelme előre látható. A szavazás estig, esetleg éjjelig is el fog húzódni. — Újabb távirati jelentés szerint este 5 órakor Béla Henrikre leszavazott 925, Stur Károlyra 524 választó. Béla Henrik megválasztása bizonyosnak látszik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc 9.

Pont tíz órakor nyitotta meg *Fusth* elnök az ülést. Az elmúlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítését néhány jelentéktelen jelentés felolvasása követte, mire rátértek a napirenden levő

házzabályrevízió

tárgyalására.

Lukács László: A politikai bölcsesség abban nyilvánul, hogy a nemzet multjából a nemzet jövőjét tudjuk megalkotni. A multban gondviselés segítségünkre volt.

Ugron Gábor: A magyarok istene volt segítségünkre.

Suciu János: Külön magyar Isten magyar erkölcs, minden külön magyar.

Ugron Gábor: Igenis, mert nekünk külön magyar vértanúink voltak és külön akasztófákon pusztítottak bennünket.

Az elnök (csenget): Csendet kérek!

Lukács László: A faji és osztályuralomnak véget fogunk vetni.

Kecskeméthy Ferencz: Majd kifogják rugni magukat.

Lukács László: Ez a parlamentáris jó mo-

dor. Köszönöm, nem kérek belőle. Mi nem obstruálunk, hogy a bársonyszékbe jussunk. Azt mondják reánk, hogy ellenségei vagyunk ennek a hazának. Ezt a sértő kifejezést visszautasítjuk. *Kossuth Ferencz*, aki a nyugati kultúrában nőtt fel, több beszédben hangoztatta, hogy a nemzetiségek nyelvét, kulturáját nem szabad bántani. Ez bölcs kijelentés volt. Sokkal bölcsőbb, mint amilyen a Bánffy-korszak egész politikája volt. Kiirtani, elnémitani minket nem lehet.

Ezután *Apponyi* ismeretes felirati javaslatából idézve, bizonyítja a Bánffy-korszak válságainak elkövetett atrocitásait.

Az elnök kétszer egymásután figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól.

Molnár Jenő: Joga van ezekre kiterjeszkedni.

Az elnök rendreutasítja Molnárt, amiért az elnök eljárását kritizálja.

Lukács László: Ez a házzabályrevízió arra való, hogy a nagy függetlenségi párt, amely a nemzeti követelések érdekében annyi frázist puffogatott, lassan népszerűtlenné legyen. Lassan-lassan lenyesegetik a farkincáit. (Derültség.)

Felkiáltások: Rendre, rendre.

Lukács László: A belényesi választásról beszél.

Az elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után.

Náway Lajos foglalja el az elnöki széket.

Lukács László folytatja beszédét. Magyarországon román, tót stb. nemzetiségek vannak, de a magyar is nemzetiség (!) (Ellenmondások.) Igenis a magyar is nemzetiség. Itt van előttem ő felsége egyik leirata. Ebben magyar nemzetiségről van szó. (Zaj.)

Az elnök: A képviselő ur folytonosan eltér a tárgytól. Ha még egyszer elfog térni a tárgytól minden figyelmeztetés nélkül meg fogom vonni asztót.

Lukács László: A társadalmi erők teljes kifejtésére van szükség. Ez a kontemplált házzabály reform sem fogja ezen erők errupcióját megakadályozni.

Lukács László kibeszélte az ülést.

A katolikus kör közgyűlése.

A katolikus hitélet az egész országban erősebb jelleget kezd ölteni. Természetes következménye ez azoknak az oktanai támadásoknak, amelyeket lépten nyomon büntetlenül elkövetnek, tudósok és tudatlanok minden katolikus intézmény, személy, tradíció és cselekedet vagy éppen a vallás gyakorlata ellen. Ha majd mindenkiben felébred ez a nemes fölháborodás s az ország 12 millió katolikusa száll szembe az okvetetlenkedőkkel, el fog majd némulni minden kicsinyeskedés s a ma még divatos anyagias, erkölcstelen, hazafiatlan irányzatot ismét egy szebb, jobb és egészségesebb korszak, a régi nemes idealizmus, vallásosság és erkölcsösség s igazi magyar hazafias együttérzés kire fogja fölváltani. Ennek a jövőnek a reményében tartotta a Nagyváradi Katolikus Kör márc. 8 án a kör helyiségében 12-ik évi rendes közgyűlését, amelyről a következőkben számolunk be.

Palotai László nagyrépost, akit az egész gyűlés alatt szinte tüntető szeretettel ünnepezt az egész közgyűlés, a kör egyházi elnöke nyitotta meg a gyűlést, amelynek első pontja a választmány beszámolója volt az elmúlt 1907. esztendőről.

A szép beszámolót, amelyet nagy gonddal dr. *Imrik Gusztáv* a kör titkára készítet, egész terjedelmében közöljük.

Az évi jelentést a közgyűlés egész terjedelmében elfogadta; s utána a könyvtárosi jelentést tárgyalták, amelyből megtudjuk, hogy a könyvtár állománya 1833 máj 1838 kötetben s ezeknek a leltári becsértéke 6819 K. 30 fillér.

Kugler Albert és *Lánczy József* számvizsgálók jelentését vették ezután tudomásul. A kör

hogyan a munkásosztály a keresztben bizik, a kereszt mellé sorakozik, hogy a szociáldemokrácia mérge az egyszerű embert ott Dunántúl nem tudja egészen elfordítani Megváltójától!

A népszövetség eszméje s a katolikus sajtóegyesület is zászlót bontottak Pécsen. — Alapvető munkáikat végezték a kongresszuson, ma már egészséges friss hajtásaiban gyönyörködhetünk. A népszövetség eszméje kezdi az egész ország keresztény csoportjaiban fölébreszteni az egyesülést, a szövetkezést a keresztény társadalmi élet fölébresztésére, szervezésére, főleg pedig keresztény társadalmi tevékenységre, ker. cselekedetre. Látjuk nap-nap után, mint alakulnak városokként a népszövetségek.

A kath. sajtóegyesület pénztára is a pécsi kongresszuson nyílt meg. Egy lelkes szerzetes P. Soós atya, Kármelita házfőnök pár perc alatt 1000 koronát gyűjtött. Azóta az egyesület már meg is alakult, s ma-már tőkés a 100-000 korona felé közeledik!

Ime nagy vonásokban a tavalyi katolikus kongresszus képe. Bárcsak felemelő s biztató hatása volna reánk nagyváradi katolikusokra

is. Adja Isten, hogy ha Magyarország ker. restaurációjánál nem is képezünk kiinduló pontot, legyünk azért lelkes követői Pécs városa katolikusainak, az ő bátor s buzgó ker. társadalmi munkálkodásaiknak.

*

Kath. körünk rendeltetése, célja, feladata tulajdonképpen kath. lyceumainkban jut kifejezésre. 1907. évben 7 előadást tartottunk, megalkotásunk óta tehát a mult év végéig 66-ot. Február 2 án komoly irányu matinét, a nagyobb folyamán három böjtiestélyt, április 13 án hangversenyes záróünnepélyt, védőszentünk napján Szent László ünnepélyt s Szent Erzsébet jubileumán, november 19-én szintén matinét tartottunk. Az előadások magvát, komoly témáját Fetsér és Lányi dr. püspökök, dr. Bundala és dr. Karácsonyi kanonokok, dr. Vucskics Gyula egyh. alelnök, dr. Kovács S. János igazgató tanár, Szilágyi Dózsa prem. r. tanár és dr. Papp Károly ügyvéd szolgáltatták, szavalaikkal Posta Mariska, dr. Krüger Aladár és Popity János tették vonzóvá lyceumainkat, míg zenei részekkel a székesegyház énekkara Belezny mesteri vezetésével, Tarnay Alajos zongora művész, Frankó Sándor a fiatal hegedű virtuóz, dr. Krügerné és Krüger Jenő duettje s Kürthy István csellója egészítették ki s tették ked-

velté a mindig gondosan egybeállított műsorszort.

Szent László királyunk védőszentünk napját különösképpen megüztük. A kör tagjai közül számosan járultak a szentségekhez, teljes bucsut nyerendő a székesegyházban, melyet Öszentsége X. Püstől egyházi elnökünk közbenjárására nyertünk, egyesületünk tagjai s a ker. hívek. Szent Lászlóról, Nagyváradi megalapítójáról dr. Karácsonyi tudós kanonokunk tartott nevezetes előadást, míg este a Szent László-fürdőben vedélyes táncmultság fejezte be kath. körünk eme bucsu ünnepélyét.

Szent Erzsébet születésének 700 ados évfordulóját is megülte egyesületünk. Szent királyleányunk jubileumán dr. Bundala kanonok mondott hatásos beszédet, melyhez Posta Mariska szavala s a székesegyházi kar éneke szolgáltatott szép keretet. Szent Erzsébet példájára — ki tulajdonképpen az első gyermek-kórház létesítője volt, — ez ünnepélyünk 100 koronás tiszta jövedelmét a nagyváradi gyermek-kórház szegény beteget javára fordítottuk.

Kath. körünk egyik létrehozóját és sokszor segítőjét, ősz egyházi elnökünket magas kitüntetés érte az elmúlt évben. Nagyréposttá történt kegyelmes kinevezése nemcsak a nagyváradi l. sz. főtitkárként káptalannak, de körünknek is ünnepe vala. Szeptemberi választ-

MEGNYILT! Tibor és Sándor

női divat, fehérnemű és rövidaru különlegességek áruhaza

Szolid szabott árak! Figyelmes kiszolgálás!

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut, Bazár-épület.

mult évi rendes bevétele 4229 K 96 fillér kiadása 4070 K 63 fillér volt. A számvizsgálók jelentése alapján Kelemen Kálmán pénztárnoknak a felmentvényt megadták s buzgó munkálkodásáért köszönetet mondott a közgyűlés.

Az 1908. évi költségelirányzatot a választmány javaslata alapján 5481 kor. bevételi s 5375 kor. kiadási főösszegben állapították meg.

Ezzel a közgyűlés véget ért s a tisztújításra került a sor. Palotay László maga és tisztviselő társai nevében megköszönte a bizalmat s letette a mandátumot; a választó közgyűlést Grócz Béla korelnök vezette, akinek indítványára tüntető lelkesedéssel választották meg újra egyhangu határozattal a kör egyházi elnökévé Palotay László nagyprépost, világi elnöké pedig dr. Gerliczy Ferencet. Ugyancsak egyhangulag választották meg egyházi alelnököket: Vucskics Gyulát, világi alelnököket: Dús Lászlót és titkárnak: dr. Imrik Gusztávot. A 36 tagból álló választmányt alakították meg ezután a következőképpen: *Andriska Károly, Balásovich Jenő, Beczkay Lajos, Beleznay Antal, Csathary József, Csobánczy Lajos, Erős Rezső, Fetszer Antal, Frankó Endre, Gabrielly Lajos, Gálbory Sámuel, Géczy Lajos, Grócz Béla, Halász Gyula, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula, Imrik S. Zoltán, id. Jelinek Ferencz, Juszák Károly, Kádár János, dr. Karácsonyi János, Karger Sándor, dr. Krüger Aladár, Kugler Albert, Láng József dr. Molnár Imre, dr. Némethy Gyula, Novák János, Novotny S. Alfonz, Nozák Rudolf, Papp Imre, Pékánovits Imre, dr. Schweiger Ede, Szilágyi Dózsa, Tóth Márton, dr. Wimmer Julián.*

A közgyűlésen jelen voltak:

Palotay egyh. elnök, Dus L. világi alelnök, dr. Imrik G. titkár, Székely Sándor, dr. Hoványi Gyula, id. Jelinek Ferenc, dr. Karácsonyi János, Kereszty Cornél, Andrányi Gusztáv, Andriska Károly, Rigli József, Óó Mihály, Sztarill János, Mellau István, Horváth István, Frankó Endre, dr. Némethy Gyula, dr. Knecht János, Kelemen Kálmán, Bodnár János, Mayer Antal, dr. Pataky Arnold, dr. Krüger Aladár, Bardón Ferenc, Grócz Béla, Buzássy József, Makucz Ernő, dr. Schweiger Ede, Heiling József, Csathary József, dr. Papp Károly, Barza József, Novotny S. Alfonz, dr. Vucskics Gyula, Gabrielly Lajos,

Imrik S. Zoltán, Imrik László, Beleznay Antal stb.

Az új választmány gyűlése.

A közgyűlés után nyomban összeült az új választmány, hogy az alapszabályok értelmében kiegészítse a tisztviselői kart. Dus László elnökléte alatt egyhangulag a következő tisztviselőket választották meg 2 évi időtartamra: pénztáros: Kelemen Kálmánt háznagnak és könyvtárosnak: Bodnár Jánost, s ügyésznek: Böszörményi Gézát. Az irodalmi és művészeti szakosztály elnöke lett: dr. Hoványi Gyula, a vigalmi bizottság elnöke Frankó József.

Kelemen Kálmán pénztáros indítványára két bizottságot küldöttek ki; egyiket a kör élet intenzívebbé tételére vonatkozó javaslatok készítése céljából; ennek tagjai lettek: az elnökségen kívül Grócz Béla, dr. Karácsonyi János, dr. Hoványi Gyula, Kelemen Kálmán, Bodnár János és Szilágyi Dózsa, a másik bizottság a Kör vagyonát fogja leltárba venni; e bizottság tagja; a háznagy, a pénztáros és Buzássy József.

7-5.

A hadseregkérdés és a trónörökös.

A trónörökös személye megint a politikai homloktereihe került a Grossösterreich mániájában szenvedő Frankfurter Zeitung egy cikke révén, mely a hadseregkérdés dolgában a nevezett lap bécsi tudósítójától származik. Nem tudjuk elbírálni, mi igaz a hírből, mi nem, tisztán hirlapírói kötelességünkhöz hiven regisztráljuk minden kommentár nélkül a legújabb politikai szenzációt fővárosi tudósításunk nyomán:

A Frankfurter Zeitung, mely tudvalevőleg a Grossösterreich mániájának egyik legfanatikusabb híve, bécsi levelezőjétől az alábbi tudósítást közli:

— Bécsben már hónapok óta mind sürűbben beszélnek egy trónörökös pártról. A trónörökös ugyanis sohasem titkolódzott a magyar koalíció-ellenes érzelmeivel. Ha ezen a télen a katonai kiegyezés nyélbe ütését is remélték, tudniillik a magyarok, ez csak a trónörökös

távollétének tulajdonítható. Azonban a trónörökös a tárgyalások hírére rögtön tiltakozott a tárgyalások ellen. Most pedig hirtelen elhatározta, hogy visszautazik Bécsbe. Arról is beszélnek mindenfelé, hogy a trónörökös szokatlanul heves nyilatkozatokban tört ki a magyar koalíció és a közös hadügyminiszter ellen. A trónörökös azt követeli, hogy a korona jogából semmit fel ne adjanak és hogy azok katonai kérdések melyek felett a korona dönt, jövőre feltétlenül kivétessenek a magyar parlamenttel és a magyar kormányval folytatott tárgyalásokból. Az urakháza tagjai és a keresztényszocialisták a trónörökös óhaja szerint cselekedtek, mikor a magyar kormány el-leu kikelték és garanciát követeltek arra, hogy Magyarországgal katonai engedményekről sem a hadügyminiszter, sem *senki más* nem fog tárgyalni.

Ugy látszik, hogy a bécsi udvari körök tudtak a Fr. Z. erről a cikkéről, mert ugyanakkor a *Zeit*-ban a következő közlemény látott napvilágot:

— A koronának az az álláspontja, hogy a jelenlegi magyar parlament nem oldhatja meg a hadseregkérdést, mert a katonai kérdések végleges rendezése a koalícióval kötött paktumban nem foglalhatik benne. A korona már több ízben ismételt hangszította az összes katonai kérdések komplexumának békés elintézését messze kiható reformok alapján. Ragaszkodik a korona ahhoz, hogy a hadseregkérdésnek megoldása az általános választójog alapján egybehívott új magyar parlament feladata legyen. A koronának az a nézete, hogy az új magyar parlament a nemzetiségi és szocialista frakciók és a radikális elemek növekedésével sem fog több akadályt gördíteni a katonai kérdések végleges megoldása elé, mint a jelenlegi parlament.

Villamos a fürdőbe.

A nagyváradi villamos vasut társaság beadványában határozottan kijelentette, hogy a város belterületén vele megkötött terület használati szerződés értelmében ragaszkodik minden útvonalhoz, tehát ahhoz is, melyet Hankovits Ferenc és társa kijelöltek. A tett nyilatkozat ugyan nagyon is burkolt formákban van kifejtve, de annak összességéből más konzekvenciát levonni nem lehet.

E tárgyban tegnap Hankovits Ferenc és társa beadványt intéztek Nagyvárad városához és kérték, hogy a társaság által már megtett nyilatkozat a legközelebbi közgyűlésen tárgyalassék. A beadványban kérték, hogy mivel a vasuti részvénytársaság nem hajlandó az ő általuk építendő fürdői vasut egész vonalát kiépíteni, csak a város belterületén, ezért a terület használati szerződés adassék ki nekik.

Nagyvárad város tanácsa tegnap foglalkozott a beadvánnyal rendkívüli tanácsülésben. A tanács ülésen Rimler Károly polgármester ismertette az ügyet és nézete szerint a társaság nem hajlandó az útvonal kiépítésére, tehát a terület használati szerződés kiadandó Hankovitséknek.

Bordé Ferenc előbb a jogügyi bizottság véleményét kéri, mert a jelen esetben jogügyi kérdés forog fenn annak eldöntésére, hogy a város megteheti-e azt minden veszély nélkül, hogy a terület használati szerződést kiadja arra való tekintettel, miszerint a városi vasut a fürdői vonatnak csak egy részét szándékozik kiépíteni.

Gerő Armin a városi vasut képviselőit javasolja meghívni a tanácsülésbe, hogy itt konkrét választ adjanak.

Rimler Károly polgármester a törvényhatóságához javasolja az ügyet vinni a tanácsnak.

mányi ülésünkön jegyzőkönyvileg örökítettük meg örömlünk s 26 án tartott ünnepélyes beiktatásán világi alelnök ur vezetésével nagyszámmal tisztelegünk Palotay nagyprépostnál, kitől régi vonzalmáról nyertünk kedves választ. Egyesületünk részt vett a Szacsy-szobor leleplezési ünnepélyén márc. 15-én.

A tenebb említett pécsi VII. országos kongresszuson világi elnök, egyházi alelnök, dr. Kovács S. János, Kozáry Gyula, dr. Krüger Aladár és Mellau István képviselték körünket.

A francia katolikusokat üdvözlő magyarországi mozgalmat szintén támogattuk, feliratot küldöttünk Osztentéséhez, a párisi biboros érsekhez, s a feliratot vívó egyetemi ifjuság utköltéséhez s egyéb kiadásaihoz 115 koronát gyűjtöttünk.

A kath. társadalom s a kereszt. szocializmus egyik legszebb hajtásáról, a Szent-Vince egyesület megalakulásáról adunk örömmel hírt a m. t. közgyűlésnek. Dr. Vucskics Gyula egyh. alelnökünk régi munkája valóra vált december 1-ével, midőn itt kath. körünk helyiségében, a nagyszámmal megjelent meghívottak buzgó érdeklődése mellett az óhajtott egyesület megalakult. Elnökké dr. Hoványi Gyula, alelnökké a kerületi plebánosok, s titkárrá dr. Notter Antal választották meg.

Egyesületünk mult évi ünnepélyeinek s örömeinek elsorolásánál lehetetlen a fájdalom érzete nélkül zárni évi jelentésünket. Április 22-én vesztítettük el Winkler József v. püspök nagyprépostot, körünk egyik nagyevű alapító tagját. Már késő aggastyán korát élte, midőn katolikus egyesületünk megalakult, de annál melegebb érdeklődéssel s szeretettel figyelte minden lépését, az ifju egyesület erejének bon-

takozását. Nem volt körünknek olyan előadása, ünnepélye, közgyűlése, amelyről az agg főpap elmaradt volna, — hacsak komoly betegség útját nem állotta; de sohasem történt meg, hogy bőkezű hozzájárulását megvonta volna tőlünk, valahányszor hozzá folyamodtunk. Emlékének legszebben áldoztunk, midőn november 24-én a Szent László-menházban — jótékonyága egyik szépen viruló kertjében — megtartott emlékünnepélyen testületileg résztvettünk, hol dr. Hoványi Gyula tagtársunk mondott fölötté, mesteri emlékbeszédet.

Nagyevű nagyprépostunkon kívül még Doboliczky Ödön, Farkas Imre, Janky József, Léway Zsigmond, Milibák József, Nyiry György s Széles Lajos tagtársaink költöztek el tőlünk, kiknek adjon Teremtőnk boldog feltámadást.

Nemcsak az elhalálozások, de a kilépések is apasztották tagjaink számát. A mult évben 20 új tagot vettünk fel, jelenleg 304-en vagyunk.

Evi jelentésünkben külön meg kell emlékeznünk a dr. Karácsonyi kanonok élén működő könyvtárbizottság nagy munkájáról, mely jóformán az egész nyár folyamán igénybe vette Bodnár János és Kovács János tagtársaink fáradságát. Egész könyvtárunk újból leltározatott, majd később a lemondás folytán megüresedett könyvtárosi tisztelet Bodnár János szakavatott kezeibe tettük, aki a könyvtár rendezését teljesen modern beosztással fejezte be s adta át tagjaink használatának.

Egyesületünk vagyoni állapotáról a következő jelentéseinkben számolunk be.

Mint hogy pedig az elnökség s választmány két évi mandátuma ismét lejárt, megbízatásunkat a m. t. közgyűlés kezeibe letesszük, kérve működésünk jóakaratu elbírálását.

azzal a határozati javaslatával, hogy az ügy a jogügyi bizottságnak adassék ki. Ennek a szakbizottságnak lesz aztán hivatása megállapítani, hogy a város kiadhatja-e vagy sem a terület használati szerződést Hankovitséknak.

Hosszabb vita után végre is a polgármester indítványát fogadták el. A tegnapi tanácsülésen a városi tanács határozatával ismét tanújelét adta annak, hogy ezt a fontos közérdekű dolgot minél hosszabb ideig akarja halasztani. Ennek pedig semmi értelme sincs.

A tanács ülés során Bordé Ferenc főjegyző többek között azt is mondta, hogy ő nem tartja komolynak a fürdő vasutak ügyét. Erre a nyilatkozatra vonatkozólag, mely meglehetősen kedvezőtlen a fürdővasutára, megkérdeztük Hankovits Ferencet, aki a legnagyobb felháborodás hangján vette tudomásul a főjegyző eme kijelentését és a leghatározottabban kijelentette, hogy szándéka a legkomolyabb, a fürdő vasutat okvetlenül ki fogja építeni.

Erthetetlen a főjegyzőnek eme kijelentése különben azért is, mert nincs mód arra, hogy megkezdhetnék a vasut építését. Ez azonban épen a tanács jóvoltából nem történhetik meg, mert épen a tanács tagjainak egyrésze az, mely legnagyobb kerékkötője az ügynek.

A tanács tegnapi határozatába különben az érdekeltek nem fognak bele nyugodni, mert hiszen a jogügyi bizottság véleménye még ma délután kikérhető volna és akkor minek ezt a fontos ügyet egy hónappal, vagy csak két héttel is halasztani.

A nagyváradai gyermekvédők.

Kétségtelenül megbecsülhetetlen munka az, melyet végeznek a gyermekvédők. Jelentősége minden tekintetben nagy fontosságú. Védelmükbe veszik az utca, a bűn gyermekeit, hogy megmentésük őket a nemzetnek és önmaguknak. Nagy és nehéz feladatra vállalkozott a társadalom, de a kezdetből itélve nem fog eredménytelenül küzdeni.

Nagyvárad város közönsége, mely minden humánus intézmény terén szeretettel és buzgalommal küzd, a gyermekvédelem eszméjét is nagy lelkesedéssel karolta fel és állott ismét a humanizmus legnagyobb céljainak szolgálatába.

Tegnap a gyermekvédők liga Nagyváradon is megalakult.

Tömött sorokban volt elfoglalva a város háza díszterme. Ott láttuk az intelligens elemből úgy a férfiakat, mint a nőket, akik talán még nem exponálták magukat hasonló módon egyszerűen, mint tegnap a megalakuló közgyűlésen.

A közgyűlésről tudósításunk a következő: Délelőtt 11 órakor az impozáns közönségtől megtelt teremben Mezey Mihály megnyitotta a közgyűlést. Előadta röviden, hogy a gyermekvédők ligának feladata megismertetni a társadalommal a célt, amiért küzdenek. Majd a belügyminiszter leiratát ismertette a tagokat, kik hivatalosan tagjai a ligának. Ezután indítványozta, hogy a gyűlés üdvözlje a belügyminisztert. Az indítványt egyhangulag nagy lelkesedéssel fogadták el. Ezután gróf Edelsheim Gyulay Lipót, az Országos Gyermekvédők Liga elnöke beszélt.

Beszédében a modern gyermekvédelemről szól, mely Magyarországra vonatkozik. Konstatálja, hogy a modern gyermekvédelem jelenleg a társadalom jószívűségére van egyedül utalva. A helyes gyermekvédelemnek pedig nem egyesek humanizmusának, hanem szociális társadalmi feladatnak kell lennie. A gyermekvédelem kérdése olyan szociális kérdés, mely minden más

szociális kérdéssel szorosan összefügg. Az eddigi felületes működés nem bizonyult elegendőnek az óriási nyomorral szemben, mely az országban uralkodik. Az egyéni jótékonyosság már nem képes a tömeges nyomort enyhíteni. Ugy van a gyermekvédelem kérdése most, mint egy óriási járvány, melyben nem egyesek gyógykezelésével kell segíteni, hanem preventív rendszerrel. A család nyomora, baja előzi meg a legtöbb esetben a gyermek pusztulását. Az alkoholizmus a tuberkulózis ellen folytatott küzdelem mind olyan eszköz, melyet meg kell ragadni. Minden törekvés egyáltalán, mely az élet megjavítására irányul, a legjobb eszköz a mi célunk érdekében.

A gyermekvédelem ma már a törvények intenciójánál fogva is valósággal behálózta az országot és ebben stációk, oázisok a menhelyek.

A társadalomnak ép úgy kötelessége e téren is működni, mint a tuberkulózis elleni védekezésben. A társadalomnak együttesen kell működni az állammal. Ezt úgy gondolja legjobban megvalósíthatónak, ha behozzák a patronage rendszert. A nevelőszülőkre tér ki, majd a menhelyből kikerült gyermek tovább való mentésénél szükséges patronage nagy jelentőségéről szól. Kéri a közönséget, lépjenek be a patronusok közé.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Edlmann Menyhért dr. beszélt.

Abból indul ki, hogy addig senkinek sem lehet teljesen boldog, míg minden ember nem boldog. A gyermekvédelem építi fel a jövő társadalmát. Nagy teendők várnak azért a társadalomra. Ezek közül első sorban is az ipari nevelésről van szó, ezzel kapcsolatosan az inasotthonról, majd az erkölcsi gyermekvédelem fontos feladatáról szól. Kifejti, hogy a fiúk nevelése mellett a lányok nevelése is fontos. Ebből kifolyólag a Bottó-féle hagyatékról szól, melyet úgy gondol legcélszerűbben felhasználni, ha a főiskolán kívül egy széles körű programmal berendezett háztartási iskola is lenne létesítve, melyben természetesen a leány gyermekek részesülnének védelemben. Indítványozza, hogy a Biharmegyében lévő összes humanus célu intézményeket írják össze, hogy ismerhesék erejüket.

Ruffy Pál az országos gyermekvédők liga felügyelője szólott ezután. Amellett beszélt, hogy a menhelyekből kikerülő gyermekek tovább is védelem alatt álljanak és pedig a patronage rendszer alapján. Majd az iparos tanoncotthon nagyjelentőségéről beszélt.

Mártonffy Márton célszerűnek tartaná, ha a kisebb jótékonycélu hasonló természetű egyesületek beadványának az országos gyermekvédők ligába

Fetser Antal felszentelt püspök meleg szavakban fejezi ki örömét afelől, hogy Nagyváradon, Szent László városában egy intézmény fog ismét megvalósulni. Kifejti azonban, hogy a gyermekvédelem eszméje nem új, már nagyon régi időktől fogva vannak intézmények, melyek ugyan ezt a célt szolgálják. A patronage rendszert ő is helyesli, azonban igen üdvösnek tartaná, ha az az inasotthonban is fennmaradna. Félt, hogy a lelenceknek az ipari pályára való irányítása nem fogja emelni az ipart.

Karsay Sándor: Az inasotthon szervezeti szabályrendeletéről majd a gyermekbírók nagy jelentőségéről szól. Végül kéri a közönséget a gyermeknapok érdekében kifejtendő munkára.

Ebéd a főispánnál.

A közgyűlés befejezte után Glac Antal főispán ebédet adott a vendégek tiszteletére. Az ebéden jelen voltak gróf Edelsheim Gyulay

Lipót, Ruffy Pál, Mártonffy Márton, Thék Endre, dr. Karsay Sándor, dr. Szilágyi Arthur, Bütthner Miklós budapesti vendégek. Nagyváradról, Des Echerolles Kruspér Sándorné öz. Grunwald Henrikné, Schwartz Abrahámné, Molnár Imréné, Fetser Antal, Miskolczi Ferenc dr. Mezey Mihály, Rimler Károly, Edlmann Menyhért, Bánóczy Kálmán stb.

UJDONSÁGOK.

* **Baróthy Pál ünneplése.** A nagyváradai ügyészség új vezetőjével szemben impozáns módon nyilatkozott meg a nagyváradai társadalom. Az új ügyész dr. Baróthy Pál tiszteletére vasárnap este a Pannónia éttermében bankettet rendeztek. Az étteremben 250-en gyűltek egybe, hogy örömlöknek és szeretetüknek adjanak kifejezést a fölött, hogy a nagyváradai ügyészség egy igazán kiváló férfiut nyert vezetőül. A banketten képviselve volt a bírói, ügyvédi, orvosi kar, állami, megyei és városi hatóság s a tanügyi világ vezetői stb. Az ünnepeket királyi ügyész Baróthy Pál az asztalfőn Glac Antal és Sztaniszlavszky Adolf között ült. A banketten az első pohárköszöntőt Sztaniszlavszky Adolf kir. főügyész mondotta, méltatva azt a ritka meglepedést és általános rokonszenvet, amivel az új királyi ügyész kinevezése találkozott, mert dr. Baróthy Pál nemcsak kiváló jogász és kolléga, hanem a társadalomban népszerű és jó közkedvelt egyéniség. — utána Váry Albert kir. alügyész a kollégák, az ügyészség tisztikarának nevében üdvözölte fenkölt szellemű szép szavakban új vezetőjüket, Csák Máté az ügyész édes apját köszöntötte fel, dr. Baróthy Ákos, mint rokon ünnepli az öccsét. Dr. Márkus László a jó barátira üriti poharát. Ezután állott fel Baróthy Pál és meghatva mondott köszönetet az óvációkért, ígerte, hogy emberbaráti érzések fogják irányítani a jog rend védelmében, Szokolay Tamás orsz. képviselő a város polgársága nevében szól mikor üdvözlje az új ügyészt, akinek dr. Molnár Imre és dr. Bozoki Alajos mint tanítványoknak kíván további sikert. Dr. Encsy Kálmán a törvényszék jegyzői karának üdvözlét fejezte ki, Hlatky Endre pedig az új ügyész pályafutásáról hozott fel vedves remniscenciákat. Dr. Halász Lajos orsz. képviselő a bírói, ügyészi kart és vezetőjét Sztaniszlavszky főügyészt köszöntötte. Az estélyen még több sikerült pohárköszöntő hangzott el és asztalbontásig feszelen volt a hangulat.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Zigre Miklós, a nagyváradai fiatalok egyik kiváló tagja, tegnap tette le az ügyvédi vizsgálatot kitűnő sikerrel a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt.

* **Somogyi Károly temetése.** Óriási részvét mellett, impozáns pompával helyezték örök nyugalomra Somogyi Károly kihűlt tetemét. Az öreg brigadéros koporsója körül összegyűlt egész Nagyvárad; Somogyi Károly, a Szigligeti Színház első igazgatója és felvirágoztatója iránt adósnak érezte magát az egész közönség. Olyan nagy sokaság jelent meg a város intelligenciájából, aminőt csak az őszinte

**Az Érmelléki Kereskedelmi Részvénytársaság
borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.**

részvét hozhat össze. A temetési szertartást Imrik S. Zoltán piébános végezte segédlettel, a gyászénekeket a szintársulat énekes személyzete adta elő. A koporsó beszentelése után Fehér Gyula mondott megkapó gyászbeszédet. A háztól az impozáns menet a színház felé indult. Az oszlopcsarnok előtt megállottak s itt a több ezer főre szaporodott óriási tömeg előtt Erdélyi Miklós igazgató szívből fakadó, meghatározó szavakkal vett búcsút elődjétől, mesterétől. Az igazgató szavai után felcsendült a szintársulat ajkán a »Mért oly borus« kezdetű ének; komoran hangzott a gyászének s az erővel és precizitással előadott énekszám mély hatást tett minden jelenlévőre. Erre a színházi zenekar eljátszotta Beethoven megrendítően főséges gyászindulóját s az olasz-i temetőbe indult a menet. Elöl a feszület és a papság, aztán a zenekar, majd a szebbnél-szebb koszorukat vivő kocsis, aztán a négylovas gyáshintó s végül hosszú kocsisor és a résztvevők beláthatatlan sokasága. A temetőben még egyszer beszentelték a koporsót, a zenekar eljátszotta Somogyi kedvenc dalait s az öreg brigadéros koporsójára tompán görögtek alá az anyaföld rögei.

* **Az irgalmasok ünnepe.** A betegápolással foglalkozó Irgalmas rend vasárnap tartotta alapítójának, Istenes Jánosnak ünnepét. Ez alkalomból a váradi rendház templomában Kertész Miksa premontrei rendű áldozópap tartotta a szent misét. Délben a rendház barátait és tisztelőit vendégeül látta, köztük Lányi József dr. felsz. püspököt, ki hatásos szép felköszöntőt mondott a keresztény szeretetről és az irgalmas-rend működéséről.

* **Esküvők.** A magyarcsékei intelligencia fiatalágából tegnap tartotta esküvőjét Kulcsár Sándor Korbucz Irénnel, néhai Korbucz János gör. keleti lelkész leányával. — Wolf Samu, aradmegyei földbirtokos ma d. e. fél 11 órakor vezeti oltárhoz Winter Károly helybeli köztisztviselőt álló kereskedő bájos és nagyműveltségű leányát Gizikét.

* **Betörő házmester.** A tisztviselők fogasztási szövetkezetének Rákóczi-utcai fűszertüzetének raktárából egy idő óta sokkal több áru fogyott el, mint amennyit az üzletben eladtak. Hajnal Ferenc üzletvezetőt végre egy névtelen levél vezette nyomra, amely a házmestert Lévai Sándort nevezte meg tolvajként. Szombat este Hajnal elrejtőzött az üzletben s alig oltották ki a lakók a lámpáikat, zajt hallott a pincéből. Lesietett a lépcsőn s éppen a legnagyobb munkában találta Lévai Sándornét, meg a bolti hetest, Páskuly Antalt. A hetes dulakodni kezdett gazdájával, ki azonban erősebb volt és elbánt a tolvajjal. A rendőrség csakhamar megjelent s Lévait, a feleségét és a hetest letartóztatták. Reggel kutatást tartottak házmesteri lakásban és számos árucikket valamint 6—700 korona készpénzt és betéti könyvet találtak, melyeket a rendőrség zár alá vett. Lévai, akit nem kapott tetten Hajnal Ferenc még tagad, de ellene is egész sereg bizonyíték van, sőt alapos a gyanu, hogy több büntársuk is volt. A szövetkezet kára csak a megejtendő leltározás után fog kiderülni.

x MOLNAR H. Bemer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea sütemény kapható. Telefon 395.

x Nagyszabású képkeretezési vállalat. Szichia Tivadar üvegkereskedésében Kossuth-utca 2. (volt Blum-féle üzlet) kívánatra képkeretezések azonnal is elkészíttetnek. A leg-egyszerűbbtől a legdiszesebbig. Olcsó árban.

* **Olvasóink figyelmét** felhívjuk lapunk mai számában megjelent »Sirolin« hirdetésre.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Kedd: A császár katonái.
Szerda: A császár katonái.
Csütörtök: Vig özvegy.
Péntek: Rip-Rip
Szombat: Eleven ördög.
Vasárnap: d. u. II. Rákóczi Ferenc fog-sága, este Rab Mátyás.

A császár katonái.

A császár katonái közönséges gépek, akik parancsszóra lövik agyon a cibilt, feljelentik, halálba kergetik a hazafias bajtársat, akik közt a magyar gondolkodásnak még csak moccanni sem szabad — ez az a tétel, amelyet Földes Imre a legújabb darabjában variál. Olyan tétel, amely még ezelőtt tíz évvel is általánosságban megállt volna, de ma már nem lehet abszolút érvénnyel a hadsereg szemébe vágni. Ma már szerencsére, más gondolkodás tör utat a »császár katonái« közé s a katonák kezdenek első sorban nem a császár szolgálói lenni. Az a bizonyos feljelentés és a feljelentő lappangása pedig egyszerűen képtelenség s mivel ezen épül fel a darab, az egész színmű a valószínűtlenség benyomását teszi az emberre.

Ennyit általánosságban. A részletek szintén gyengék. Lehetetlenség az I. felvonásban a tisztek diskurzusa az ősmagyar család ősz fejével. Azonfelül ez a felvonás túlságosan naiv is. A harmadik felvonás vége nem befejezés. Kimagaslik azonban az egészből a II. felvonás. Ebben nincs Dienstreglement és vezércikk, a mi a többi felvonást megtölti, de van élet, eredetiség, mozgalom. A befejezése hatásos, pompásan megírt jelenet. Ez a felvonás reményt nyújt arra, hogy fog a szerző jobb darabot is írni.

Ahol Földes nem vezércikkben általánosít, ott néha igen jól eltalálja a valót. Némelyik katonatípusa kitűnő fotográfia az életről s van pár katonai csodabogár, amit jó megfigyelés alapján vitt a szerző a színpadra. Egészben a politizáló iránydrámák közt elfogadható Földes darabja, bár jobb a politizálása, mint a drámai értéke.

Az előadás az igazgatóság áldozatkészségéből új és szép diszettek közt történt meg. Csak az ezredorvosnak adtak valami lehetetlen más uniformist s a napos káplár felejtette el a szolgálatban feltenni a tölténytáskát. No meg a német beszéd hirdette a magyar felsőbbiséget a jó ropogós bihari hangszóval. A szereplők mind a legjobb igyekezetüket vitték a darabba. Hajnal szinte túl is lőtt a célon, átcsapott a bohóckodás tilos területére. Szép és kiválóan intelligens alakítás volt a Beregi kapitánya; majdnem megérthetővé tudta tenni abszurdításait. Hasonló dicséretet érdemelnek Tóth Elek és Palásthy rokonszenves szerepeikben. Losonczy is kapott tapsot egy rövid, de sikerült jelentésért: Körmendi, Fehér, Hevesi Gusztó, Bércei mind kivették részüket a külső sikerből, melyet a vasárnapi előadás s a szerző is tapsok és kihívások közt élvezhetett.

EGYESÜLETEK.

A koldusápoló közgyűlése.

Nagyváradnak egyik legrégebb áldásosan működő egyesülete a Szent László koldusápoló figyermekmenedék egylet vasárnap délután tartotta évi közgyűlését Paloay László elnöklete alatt jelen voltak:

Dr. Bunda Mihály, dr. Karácsonyi János, dr. Molnár Imre, dr. Hoványi Gyula, Novotny S. Alfonz, Székely Sándor, dr. Schweiger Ede, dr. Vucskics Gyula.

Dr. Molnár Imre felolvasta Baróthy Sándor egyleti titkár jelentését, melyből kiemeljük a következőket: A múlt évben a létszám volt 82. Es pedig 43 gyermek, 28 szegény, köztük 9 férfi, 19 nő; 23 katolikus, 9 református vallású. A szegényeket és gyermekeket 10 irgalmas nővér gondozta.

Elelmezésre kiadott 7897 kor. 74 fill. (tavaly 7463 kor.) Elelmezési napok száma 19813, átlag egy személyre esik 241 és fél nap. Egy személy elelmezése a múlt évben 95 kor. 50 fillérben, naponta 26 egyharmad fillérbe került. Az összes fentartási költségekből egy személyre 230 korona esett. Ruházatra kiadott 1717 korona, tüzfára 1710 korona.

Nagyobb hagyatékok és adományok Vinkler hagyatéka 8000 kor., Frint hagyatéka 688 korona, Szmracsányi püspök adománya 1000 kor., N. N. adománya 1580 kor., Bundala Mihály 220 kor., pénztáratételek 270 kor. Az egyleti alapítók meghaladják a kétszáz ezer koronát.

A számvizsgáló bizottság jelentése után dr. Hoványi Gyula pénztárnok jelentette, hogy újabbán a káptalan adott ismét 400 korona készpénzt, 300 korona értékű tüzfát. Novotny S. Alfonz pedig a gyűlésen 100 kororával lépett be alapító tagnak.

Végül a választmányt alakították újjá, az elhunyt Vinkler és Rimanóczy helyébe megválasztották dr. Lányi József felsz. püspök és dr. Notter Antal jogtanár.

TÁVIRATOK.

A házszabályrevízió.

Budapest, márc. 9. A képviselőházban Justh Gyula házelnöknél ma délelőtt értekezlet volt a felől, hogy az egy szakaszba foglalt Nagy Emil-féle házszabályrevíziós indítványt lehet-e pontonként való részletes tárgyalás alapjává tenni. Az értekezleten Justh házelnökön kívül Wekerle és Andrássy miniszterek és Náray Lajos alelnökök vettek részt. Az értekezlet eredménye nem jutott nyilvánosságra.

A disszidens képviselők holnap délután 4 órakor a Bristol-szállóban értekezletet tartanak ugyanebben a tárgyan és kívánni fogják, hogy a javaslat bontassék fel két vagy három főpontra, hogy a házszabálymódosítás javaslatához részletenként is hozzá lehessen szólani; ez esetben hajlandók lemondani a disszidensek a technikai obstrukció fegyveréről.

Egy város kenyér nélkül.

Budapest, márc. 9. Eszéken tegnap kitört a péksztrájk. Az összes pék-

munkások sztrájkba léptek. A sztrájkoló segédek egy része ugyan saját műhelyt állított fel, ez a műhely azonban a város kenyérszükségletének alig negyedrészt tudja csak fedezni. A kenyérhiányt a városban már most is erősen érzik.

Szerb kereskedelmi szerződés.

Bécs. márc. 9. A szerb kereskedelmi szerződést holnaputánig perfektálni fogják. Előbb a szerb és magyar-osztrák kiküldöttek írják alá, azután pedig a magyar és az osztrák kormány képviselői.

A Hencz-Keglevich párbaj epilógusa.

Budapest, márc. 9. Hencz Károly országgyűlési képviselőt, aki tudvalegleg Keglevich István gróftól párbajban megölte és akit e miatt a bíróság 3 havi államfogházra ítelt, a képviselőház mentelmi bizottsága ma kiadta büntetésének kitöltése végett.

A küteges tifusz.

Budapest, március 9. A Lágymányoson lévő műgyetemi palotában egy szolgáló küteges tifuszban megbetegedett. A szolgálót és hozzátartozóit a járványkórházba szállították. — Hir szerint a műgyetemi tanács az előadások megszüntetését határozta el. Kiderült, hogy a megbetegedett szolgáló a műgyetemi palotában lévő lakásán albérllőket tartott és ezek egyike hűrcoltta oda a veszedelmes betegséget.

Csernovai zendülők bűnpöre.

Budapest, március 9. Rózsahegyéről jelentik: A csernovai véres zendülés miatt folyó bűnpörben ma hangzott el a vádbeszéd. — A vádhatóság ötvenhárom vádlott ellen emelt vádat. A vádbeszédek sorát délután 3 órakor kezdték meg.

Hohenau gróf bűnhődése.

Berlin, márc. 9. Hohenau gróftól, a Harden-pör szomorú hírére szereplőjét, akit a katonai bíróság felmentett, most a becsületbíróság a tisztikarból való eltávolításra és összes rendjeleinek megkötésére ítélte. A becsületbíróság példás ítéletét a császár is jóváhagyta.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 9.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Értéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 9.

Osztrák hitelrészvény	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	734.75
Leszámitoló bank	—	403.—
Rimamurányi	—	509.25

Osztrák m. államvasuti részv.	—	644.50
Közüti vasut	—	528.50
Városi villamos vasut	—	282.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. márc. 9.		
Magyar arany járadék 4 száz.	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.—
Magyar nyerevény sorsjegy kölcsön	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	140.—
Osztrák járadék papírban	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	1780.—
Magyar bitelbank-részvény	—	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	—	726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	693.50
20 frankos (Napoleonor)	—	19.20

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(16)

VIII.

És Zinka, mint olyan, ki megszokta, hogy szívesen hallgatja csevegését, élénken folytatá:

— A mióta egyáltalán gondolkozni tudok, Rómáról ábrándoztam és Rómába vágytam. Az én Rómámat mindig úgy képzeltem, mint a mennyország elővárosát — és ez a Róma olyan, mint Páris elővárosa. Az én Rómám oly csoda szép volt, és ez a Róma olyan rut. — Ne vétezzék, Zinka! — szól a regényes tábornok, ki a hagyományos bálványimádással csüngött Rómán.

— No már mint város, Róma csakugyan nem szép, — jegyzé meg Sterzl józanul, — csak mint művészi térkép érdekes, természetnagyságu illusztrációival. Különben még nem ismered, Zinka, hisz még semmit sem néztetek meg.

— Kivéve szállásokat, nemde, — mondá Zinka, szenteskedő szelidséggel lesütve szemét. — Igazán szörnyű! — panaszkodott a báróné; — már öt nap óta keresünk, anélkül, hogy illő szállásra akadhatnánk; mindenütt másféle baj van. Vagy setét a lépcső, vagy rut a bemenet, vagy csak egy ajtó vezet a salonba, . . . vagy a cseléd szobák nagyon . . .

— Hja, édes Zinkám, — vágott a bárónénak szvába a tábornok, a ki nyilván röstellte e felsorolást, — Ha eddig valóban nem látott még egyebet Rómából, csupán a Corsó kiadandó bérlakásait, akkor persze . . .

— De én még mást is láttam! — kiáltja Zinka vidáman. — alaposan megismerkedtem Rómával.

— Álomban?

— Nem, tegnap, amíg mamának migrénje tartott.

— Ah, ez a migrén! — sóhajtá a báróné, illetőleg üvegcséjét orrához emelve; — valóságos martyrnője vagyok.

A báróné szerint bon genre volt, migrénben szenvedni és szigorúan római katolikusnak lenni.

Azonban csakis Sempály tartotta szükségesnek, udvariasságból, sajnálkozó képet mutatni, de azonnal Zinkához fordult egy kérdésével.

— Igen, a mit mondom, ismerem Rómát,

— csevegett ez. — Csak kérdezze meg az 1203. számú bérkocsist, az majd elmondja. Tegnap t. i. álló három órán át kocsikáztam vele. Hisz érteni fogja, hogy mégis csak sajnálja az ember, ha egész hétig Rómában időz s semmit se láthat, csak garni-szállásokat. Tegnap tehát felhasználtam az időt s míg mama ágyban feküdt, kiosontam — no, csak ne vágjon ismét képeket, bácsi, — magammal vittem a szobaleányt s első tervünk szerint csak gyalog akartunk járni. Természetesen, magától értetődik, hogy eltévedtünk, s mikor ott állunk, Róma tervrajzát tanulmányozva, látjuk, hogy egy bérkocsis ujjával int. Felszállunk és ő azt kérdi: hová vigyen? — Én hamarjába nem tudtam, mit feleljek, — akkor ő protegáló hangon mondja: A Signora Rómát akarja látni; jó, én megmutatom Rómát a Signorának s ekkor folytonosan kicsi körökben megfordulva, végig vitt bennünket a városon. Szinte belezavarodtam e keringőbe, melylyel Róma látnivalóit körüljárattatta velünk. Nagy erdő ledől oszlopot mutatott, melyeknek törzsein bálványok és istenek apró maradványai gondosan fel voltak halmozva, mintha régiség-gyűjtőknek készített karácsonyi ajándékok volnának — ezt il campo vaccino-nak nevezte — azt hiszem, a forum volt. Aztán Genoi Beatrice palotáját mutatta meg, a Ghettót, a Marcellus színházat, a Vesta templomát, és valahányszor megmagyarázott egyet-mást, hozzá téve: Nem vagyok-e lelkiismeretes kocsis? Mások elvinnék egy háztól a másikhoz és mit látna? — semmit! . . . Következt! . . . Én pedig elmondom: ez a Colosseum, ez az Oktavia kapuja és a kövek rögtön érdekel és értékkel bírnak! . . . Aztán letett a szálloda előtt és komolyan mondá: — »Igy ni, most már ismeri Rómát a Signora.«

Már a csemegénél voltak; a báróné igen elégedetlenül nézett ki.

— Kérni foglak, — mondá felemelkedve — hogy először ne társalogj jövőben több bérkocsisokkal, másodsor, hogy sétakocsizásaid alkalmával ne használj »bottát,« (a római nyitott egy fogatuk neve) mert az nem illik. Igazán, semmi tapintatod nincs.

Zinka, ki a mennyire el volt kaptva, még ennél is érzékenyebb volt, elhalványult.

— Hagyja mama; mért ne beszélgessem olaszul és mért ne mehetne bottáiban, — mondá Sterzl, ki reggeltől-estig évdött anyjával.

Sempály pedig felhasználta a kedvező pillanatot, hogy lopva oda sugjon Zinkának.

Nem ígérhetem ugyan, hogy oly jól fogom mulattatni, mint az a bizonyos bérkocsis, de ha megengedné, segíteni szeretnék, hogy elvesztett Rómáját ismét megtalálja.

— Hát oly jól ismeri itt ki magát? — kérde Zinka naiv udvariassággal.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKIOS GYULA.

Hirdetmény.

Nagyvárad városában egyenes adót nem fizető utadó köteleseknek 1908. évre összeírása és természetben leszolgáltatandó ígás és kézi nap-számok kivetése összeállítván, azok a 219. 13037—900. kg. sz. szabályrendelet 5. §-ához képest folyó évi március 10—25-ik napjáig a városi adóhivatalnál és pedig az I-ső kerületre nézve a 21. sz., a II-ik kerületre nézve a 15. sz., a III-ik kerületre nézve a 26. sz. szobában 15 napi közzemlére kitétetnek, oly figyelemzetes mellett, hogy azokat az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik és hogy az összeírás ellen netalán felebezés a kitézett határidőn belül a polgármesterhez, ennek határozata ellen pedig a városi közigazgatási bizottsághoz, mely az ügyben végérvényesen dönt, nyújtandó be.

Nagyvárad, 1908. március 8-án.

Lukács,
adóügyi tanácsos

Eladó kötő gép.

Egy csirke, kacsa, liba kötő gép Tarm Economi Gyphers Ingrubator fotogén lámpa által fűtve, 100 tojásra helyszüke miatt eladó. Ára 60 forint. Cim a kiadóhivatalban.

»Unicum Drill«

■ **vetőgépek** ■

és BÄCHER-féle

■ **acél-ekék** ■

nagyon olcsó áron és előnyös feltételek mellett kaphatók **ANDRÉNYI KÁ- ROLY és FIAI** cégnél Nagyváradon.

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742. Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betáblázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket

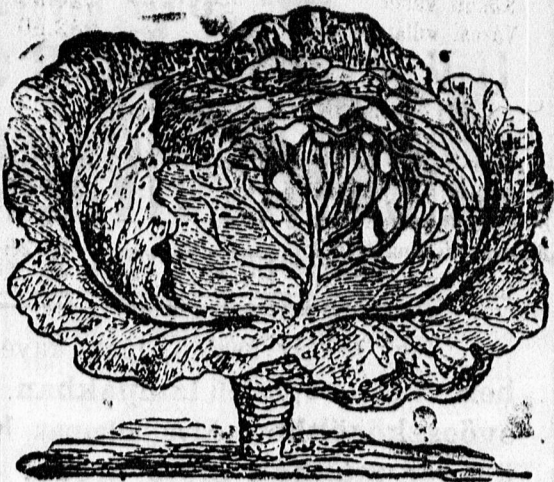
5%

kamatozás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.) Takarékoság előmozdítása céljából forgalomba hozta Selfmen-féle takarékperselyeit, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét lefizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Az igazgatóság.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a **legkitünőbb**

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-dorfi olajbogyó sárga palackalaku hosszú.

Allamilag vizsgált arankamentes, magyar lucerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit diszfű vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, kendermag, kék mák, dug hagymák, cukor-cirok.

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom, jutányos áramra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru“-hoz. **NAGYVÁRAD, Szent László-tér.**

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték csomagolási költség nélkül.

Leszállítottuk az árakat minden egyes divatcikkben a leltár előtt!

Ruhaszövetekben, selymekben, vászon és asztalneműekben, szőnyeg és függönyökben nagy választék meglepő olcsó árak mellett.

Wallerstein Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsav forrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és félliteres üvegekben.

Sziv-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál.

248 1-200

Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdön.

Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

GÖZFÜRDŐ. GYÓGY- -- FÜRDŐ-OTTHON. --

Nem kell a rheuma, csuzos, köszvényes bajok gyógyítása miatt a drága fürdőket felkeresni. Otthon biztosabban, pontosabban fürösztethi gőzben, vagy gyógynövény forrázat gőzében mindenki fájdalmas tagjait a RYTKÓ-féle szabadalmazott gőzfejlesztő készülékkel.

Ezen készülék a beteg testrészekre alkalmazza közvetlenül a gyógyító gőzt és az ott esetleg évek óta fennálló csuzt, rheumát, köszvényt megszünteti teljesen. A gőzök hőfoka látható a hőmérőn és így mindig ellenőrizhető. A fejlődött gőz csak helyileg hat, nem okoz fejszédülést, roszullétet, vagy nehéz légzést stb. Bővebb felvilágosítással, 1 kor. bélyeg beküldése ellenében szívesen szolgál a feltaláló.

Egy fürdőhöz szükségesítő teljes gőz 370. 4 fillérbe kerül. 1-150 Egészségi cipők, valamint izzadtság szívó talpbetétek is itt kaphatók. Megtekinhető a feltaláló ónál:

Rytkó Viktor

Jelenleg NAGYVÁRAD, Nagyteleky-utca.

Olcsó bevásárlási ferrarás!! ÜVEG- és PORCELLÁN árukban SZICHTA TIVADAR üvegkereskedésében

KOSSUTH-UTCA 2. szám (volt Blum-féle üzlet.)

Nagy raktár asztali, teás, kávé és mindennemű üvegekészletekben, függő- és asztali lámpákban. Különböző disztárgyak és alpacca evőeszközökben. Elvállaltatnak képek keretezésre és minden más üveges munkák olcsó árban. — Csődtömegtől átvett áruk minden elfogadható árban. Nagy raktár táblaüvegben.

Egy előkelő biztosító intézet

vidéki főgynöksége részére kereskedelmileg képzett, üzleti gyakorlattal bíró, intelligens 24-30 évesnél nem idősebb, keresztény vallású, óvadásokkal rendelkező

pénztárnok

kerestetik. Szakképzettség nem feltétlenül szükséges. Az állás később nyugdíjjogosultsággal jár. Ajánlatok »pénztárnok« jelleg alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, VII. Erzsébet-körut 36. sz. kéretnek.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műheve Nagyvárad, Fő utca 8. sz. Széchenyi szálloda-val szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő, szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen

ÉLŐ virágokból:

ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgony kereszték stb egészen frissen levágott virágokból kaphatók.

Csokrok menyasszonyi, koszoruleányi, béli vagy bármily alkalomra, szép berlini papírtartóval 1-3 frtig.

Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig, selyemtartókban rózsza és kaméliák 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15-20 frtba került.

Csokrok a legfinomabb mintájuk, a legujabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18-25 frtig, ami ezelőtt 40-50 frtba került.

Gyászkoszorúk igen szép, tartós zöld és szép virágokkal diszítve 1-3 frtig.

Babérkoszorúk ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszítve 2 forinttól 10 forintig.

Kiváló tisztelettel

Farkas József,

a váradvelencei műkertész és rózsatelep tulajdonosa

Nagyváradon.

Kívánatra részletes faj- és árjegyzéket mindennemű kertészeti cikkek-ből ingyen és bérmentve küldök, vidéki rendeléseknél kérem a pontos címet, valamint a rendelmény postán vagy vasuton szállíttassék. Rendelésnél előleg nem szükséges, a küldemények utánvétellel küldetnek.